

POSLOVNO POROČILO

ZAVODA

GOLEA

GORIŠKA LOKALNA ENERGETSKA AGENCIJA, NOVA GORICA

ZA LETO 2022

Direktor zavoda, februar 2023

GORIŠKA LOKALNA ENERGETSKA AGENCIJA – GOLEA

Trg Edvarda Kardelja 1, SI-5000 Nova Gorica

Tel.: 00 386 (0)5 393 24 60, fax.:00 386 (0)5 393 24 63

Poslovni sedež: Mednarodni prehod 6,

Vrtojba, SI-5290 Šempeter pri Gorici

E-mail: info@golea.si, www.golea.si

1. UVOD

Zavod **GOLEA** - Goriška Lokalna Energetska Agencija je ustanovila Mestna občina Nova Gorica na osnovi Odloka o ustanovitvi zavoda, ki ga je sprejel Mestni svet Mestne občine Nova Gorica dne 23. 02. 2006. Statusno gre za neprofitni gospodarski zavod v 100% javni lasti Mestne občine Nova Gorica.

Zavod ima pri prijavi na mednarodne projekte status »public equivalent body«, saj je v večinski javni lasti, ker imajo osebe javnega prava v Svetu zavoda večino. Zainteresirane občine na območju delovanja agencije oddajo dela t.i. energetskega menedžerja na podlagi 29.a člena Energetskega zakona EZ-1 (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 175/20-ZIUOPDV, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 - ZOTDS), ki pravi:

(1) Ena ali več lokalnih skupnosti lahko za izvajanje nalog iz tega zakona, ki so v pristojnosti lokalnih skupnosti, ustanovi oziroma pooblasti lokalno energetske organizacije.

(2) Naloge, ki jih lokalne energetske organizacije izvajajo v javnem interesu so:

- priprava in izvajanje lokalnih energetskega konceptov;
- naloge povezane z vzpostavitvijo in izvajanjem sistema upravljanja z energijo,
- izvajanje in vodenje mednarodnih projektov s področja učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

Ustanovitev zavoda je plod uspešne prijave na program »Intelligent Energy Europe«, ki spodbuja ustanovitev mreže lokalnih energetskega agencij po celotnem prostoru EU. GOLEA je bila druga od trenutno sedmih delujočih lokalnih energetskega agencij v Sloveniji.

Agencija GOLEA je v letu 2009 zaključila triletno obdobje sofinanciranja delovanja s strani Evropske komisije in se tako od leta 2010 dalje financira izključno na osnovi prihodkov iz naslova vodenja mednarodnih projektov in nalog, ki jih na osnovi sklenjenih pogodb o izvajanju energetskega menedžmenta izvaja v posameznih občinah ter del, ki jih izvaja na trgu za občine ter druge javne in zasebne naročnike.

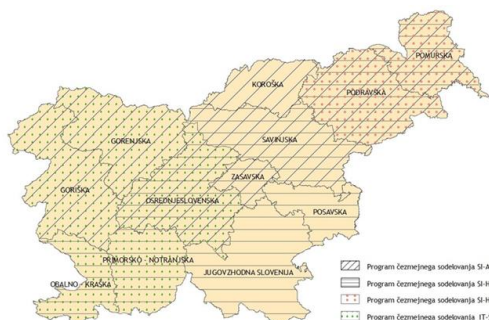
Zavod ima naslednje organe:

- **Svet zavoda**, ki ga sestavlja pet članov. Tri je imenoval Mestni svet Nova Gorica dne 11.3.2021 z mandatom 5 let, kot predstavnike ustanovitelja in sicer g. Mitja Humarja, dipl.inž.elektrotehnike, g. Darja Trobca, dipl.org. v turizmu in g. Andija Čoho, univ.dipl.politolog, enega župan Mestne občine Nova Gorica, kot predstavnika uporabnikov in sicer g. Mirana Vidmarja, inž.strojništva, dne 6.4.2021 in enega Svet delavcev zavoda in sicer dr. Vanja Cencič, imenovana za 5 letni mandat dne 11.12.2019.
- **Strokovni svet zavoda**, ki ga vodi direktor zavoda, sestavljajo pa ga strokovnjaki iz delovnega področja zavoda: Valter Vodopivec, elektrotehnik, Tomaž Slokar, mag.znanosti-univ.dipl.inž.elektrotehnike, Valter Pisk, mag.gosp.inženiringa, Dejan Paravan dr.elektrotehniških znanosti, Dejan Đorđević, univ.dipl.inž.strojništva, Simon Mokorel, univ.dipl.inž.strojništva, Sebastjan Komel, dipl.ekonomist, Andrej Šušmelj, dipl.biolog, Uroš Blažica, univ.dipl.inž.elektrotehnike, Matjaž Rušt, strojni tehnik, David Štokelj, dipl.inž.strojništva imenovani na seji Sveta zavoda GOLEA dne 24.2.2021 na predlog Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica z dne 11.2.2021 in Miloš Protić, mag.znanosti, predlog Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica z dne 11.3.2021.
- **Direktor zavoda**, Rajko Leban, univ.dipl.inž.str., z mandatom 4 let, ki je bil ponovno imenovan za 4 letni mandat od 1.3.2022 dalje.

Direktorja zavoda, v času njegove odsotnosti nadomešča namestnik Boštjan Mljač, dipl.gosp.inž.

Poslanstvo zavoda, Goriške lokalne energetske agencije GOLEA je **trajnostni razvoj Primorske** skozi doseganje **energetske samooskrbe regije**, s stalnim **izboljševanjem energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije**.

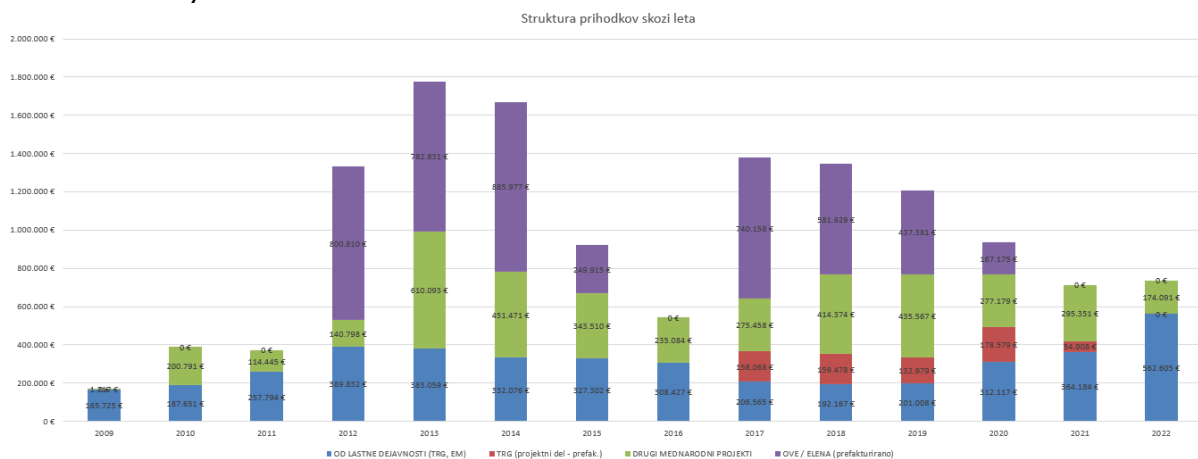
Mestni svet Mestne občine Nova Gorica je dne 20. oktobra 2021 podal soglasje k dopolnitvi Statuta zavoda GORIŠKA Lokalna Energetska Agencija – GOLEA Nova Gorica, ki jo je Svet zavoda sprejel na seji dne 2.9.2021 in s katero se ustanovi poleg PE Vrtojba še PE Pivka za potrebe sodelovanja zavoda na čezmejnem programu Slovenija – Hrvaška.

1. POSLOVANJE ZAVODA GOLEA V OBDOBJU 1.1. – 31.12.2022

Zavod **GOLEA** - GORIška Lokalna Energetska Agencija je v obdobju od 1.1. do 31.12.2022 dosegel za **736.695,84 € vseh prihodkov** in tako sledil letnemu planu za leto 2022. Iz naslova prihodkov iz **poslovanja** je beležil za **562.605,32 €** prihodkov, kar skupaj predstavlja 76 % vseh prihodkov, od tega **529.705,31 € na tržnem delu**, predvsem iz naslova izvajanja nalog energetskega managerja v občinah ter izdelavo investicijske, tehnične in druge dokumentacije.

Poleg prihodkov iz poslovanja pa je bilo še za **174.090,50 € drugih prihodkov**, kar predstavlja 24 % vseh prihodkov predvsem iz **naslova mednarodnih projektov** v višini **166.871,90 €**.

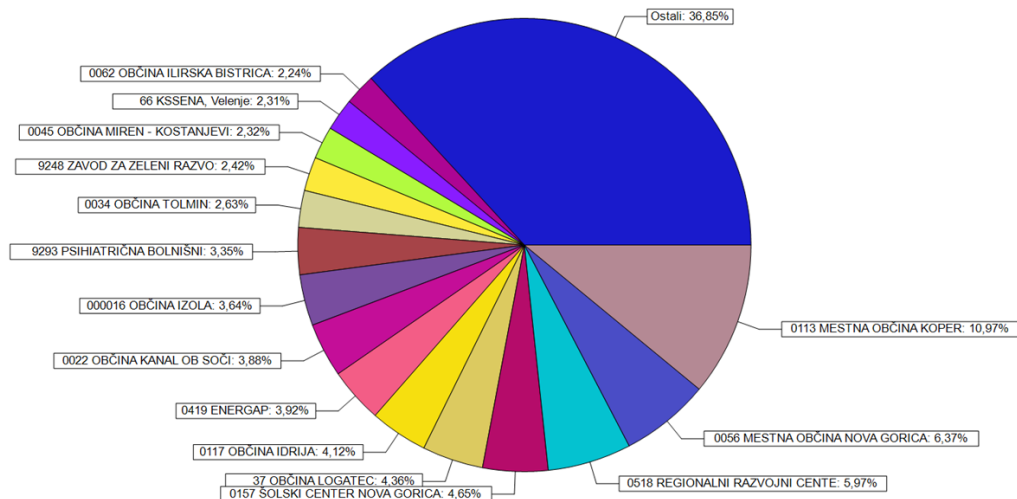
Iz grafa je viden vpliv projekta **OVE v primorskih občinah Švicarskega prispevka** v letih 2012-2015 in **tehnične pomoči ELENA EIB** - Evropske Investicijske Banke v obdobju oktober 2016 – junij 2020 (na grafu vijola obarvano) in kjer so prihodki bili izenačeni z odhodki ter ciklus EU finančnih perspektiv in s tem obseg realizacije iz naslova mednarodnih projektov (na grafu zeleno obarvano).

Iz grafa je tudi razvidna **rast tržnega dela** (prihodov iz poslovanja) v zadnjih letih in kjer smo v letu 2022 dosegli za 529.705,32 € prihodov, kar 24% nad planom 427.500,00 € in tako uspešno zaključili poslovno leto 2022 ob bistveno manjših prihodkih iz naslova mednarodnih projektih, kjer je bila realizacija le 166.871,90 €, le 63% plana 263.421,22 €. Temu je botrovalo ne-pridobitev nekaterih pričakovanih mednarodnih projektov (npr. GET POTENTIAL norveškega mehanizma, prijavljeni projekti na Central Europe,...) in kjer tudi napovedi za leto 2023 še niso ugodne.

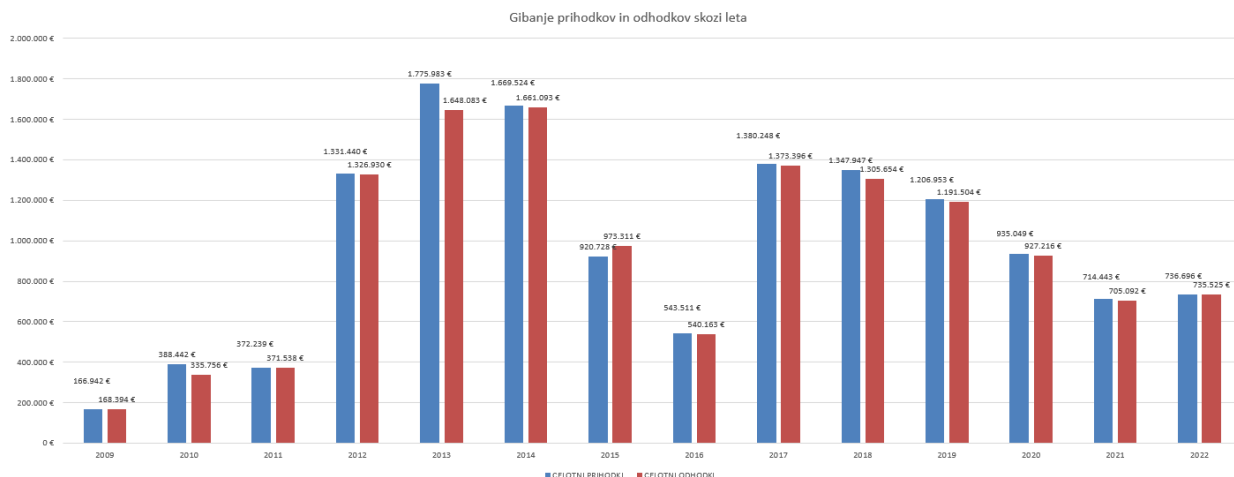
Pri prodaji (tržni del) so upoštevani vsi **izdani računi** za aktivnosti na trgu v višini 562.605,32 € oziroma 686.378,49 € z DDV.

Po kupcih imamo tako na trgu največ realizacije v MO Koper z 10,97% deležem, poleg nalog energetskega managerja, izdelave investicijske dokumentacije tudi delo na projektu ENES-CE in drugih projektih, sledi MONG z 6,37%, predvsem iz naslova investicijske dokumentacije za širši javni sektor, sledi Regionalni razvojni center z 5,97% (aktivnosti na projektih, investicijska dokumentacija), ŠČ Nova Gorica z 4,65% (investicijska dokumentacija in priprava dokumentacije v postopku JN), Občina Logatec z 4,36% (LEK), Občina Idrija 4,12% (LEK in EM),

Prodaja po strankah skupaj z DDV: 686.378,41

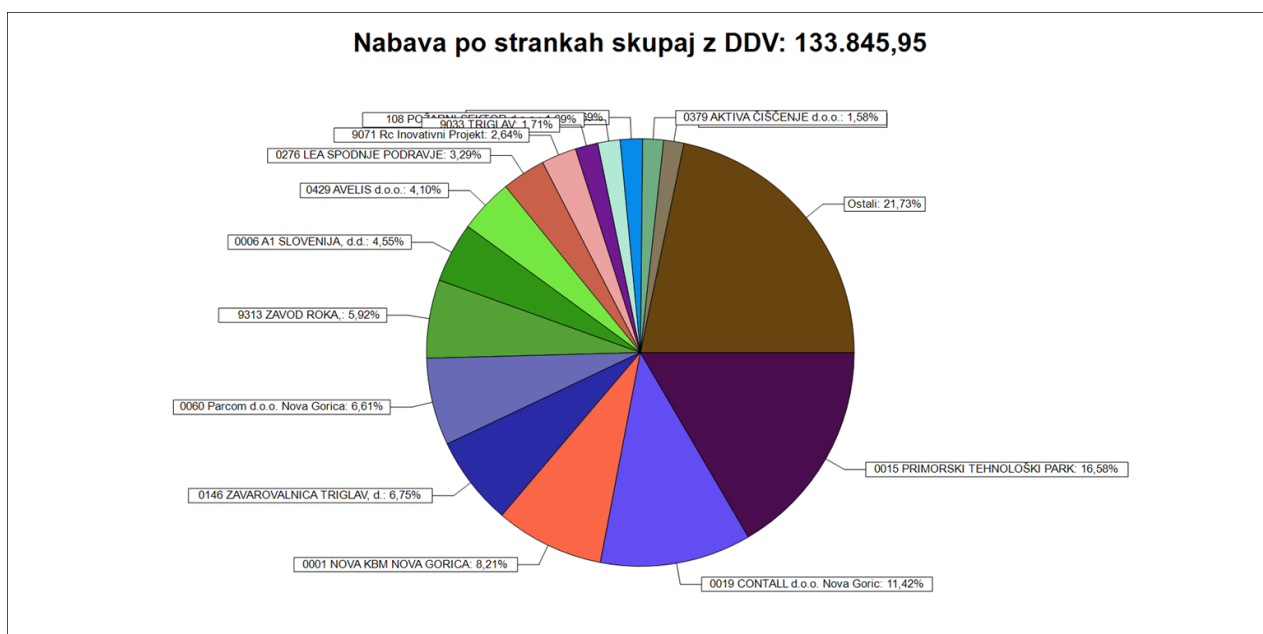
Odhodki so v obdobju 1.1. – 31.12.2022 v celoti znašali **735.525,12 €**, zavod je beležil za **1.170,72 € presežka prihodkov nad odhodki**. Po obračunu davka od dohodkov iz naslova pridobitne dejavnosti tako znaša **čisti presežek prihodkov nad odhodki 579,88 €**.

Kot že navedeno je gibanje prihodkov in odhodkov odvisno predvsem od pridobitve večjih mednarodnih projektov (npr. projekt OVE v Primorskih občinah Švicarskega prispevka, Tehnična pomoč ELENA,..) kjer pa so prihodki in odhodki med seboj izenačeni ter odpiranja in zapiranja evropskih finančnih perspektiv.

Na nabavni strani gre predvsem za **stroške zunanjih izvajalcev**, kjer pa so ti stroški bistveno padli v strukturi napram preteklim letom, saj znašajo ti stroški na mednarodnih projektih le v višini 15.554,65 € brez DDV in predstavljajo le stroške zunanjih na poslovnem področju 91.578,65 €. Skupaj tako znašajo stroški blaga, materiala in storitev 115.149,12 €, kar predstavlja 75% plana.

Največji dobavitelj je Primorski Tehnološki Park 16,58% (najemnina in obratovalni stroški), sledi Contall 11,42 % (računovodske storitve), Nova KBM 8,21% (bančne storitve), Zavarovalnica Triglav 6,75%, ...

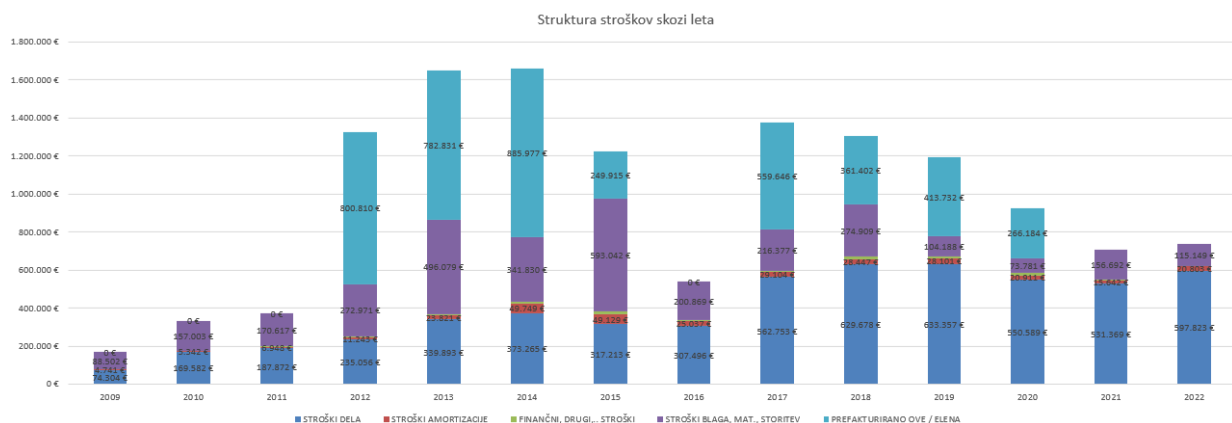

Stroški dela so znašali **597.822,74 €** za 12 zaposlenih, kar predstavlja 81% vseh odhodkov v letu 2022. Glede na nižjo realizacijo že v letu 2020 ter tudi v letu 2021 in 2022, tudi kot posledica COVID 19 ter zaključek nekaterih EU projektov in ne- pridobitev novih, se je bistveno znižal stimulatívni del plače čez leto ter konec leta glede na poslovni rezultat izplačal božičnico, tako, da so stroški dela znašali 6% nad planom. V letu 2023 se bodo stroški dela povečali sorazmerno z rastjo minimalne plače.

Strošek amortizacije in odpisov obratnih sredstev je znašal **20.803,02 €**. Pri stroških beležimo še finančne odhodke v višini 531,02 € in druge stroške v višini 1.219,22 €.

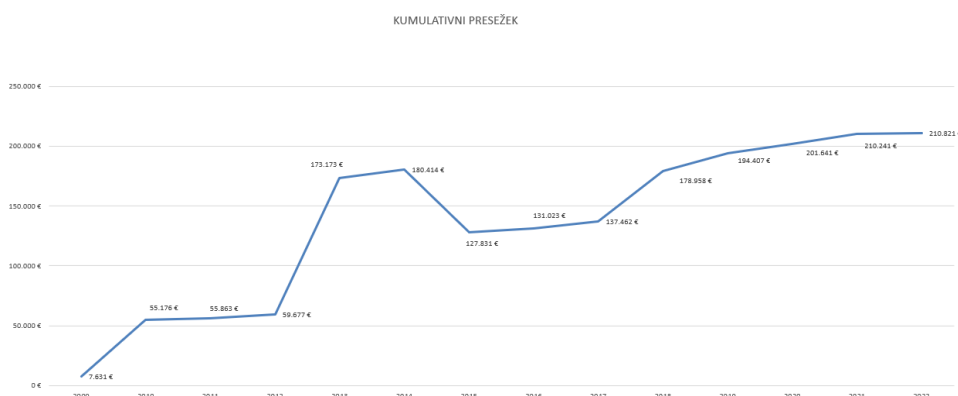
Celotni odhodki so v obdobju 1.1. – 30.12.2022 znašali **735.525,12 €**, od tega **stroški dela** v višini **597.822,74 €**, kar predstavlja 81% vseh stroškov, temu sledijo stroški blaga, materiala in storitev v višini 115.149,12 €, kar predstavlja 16% vseh stroškov, amortizacija, finančni in drugi odhodki predstavljajo pa preostalih 3% stroškov.

V letu 2022 so se po zaključku nekaterih mednarodnih projektih bistveno znižale terjatve in tako zavod za potrebe tekoče likvidnosti zelo malo črpa kratkoročni revolving kredit na podlagi zastave terjatev iz naslova mednarodnih projektov, posledično temu pa so tudi bistveno upadli stroški financiranja, ki znašajo v letu 2022 le 531,02 €.

Zavod je v obdobju 1.1. – 31.12.2022 beležil za **1.170,72 € presežka prihodkov nad odhodki**, oziroma za **590,84 € čistega presežka prihodkov nad odhodki**, predvsem zaradi preseganja letnega plana 2022 na tržnem delu iz naslova izvajanja nalog energetskega managerja v občinah ter izdelave investicijske, tehnične in druge dokumentacije.

Z upoštevanjem presežkov prihodkov nad odhodki iz preteklih let v višini 201.641,09 € beleži zavod v bilanci stanja **per 30.12.2022** skupaj za **210.241,39 € čistega presežka prihodkov nad odhodki**. Skladno s Statutom zavoda se presežke nameni za izvajanje osnovnih dejavnosti zavoda.

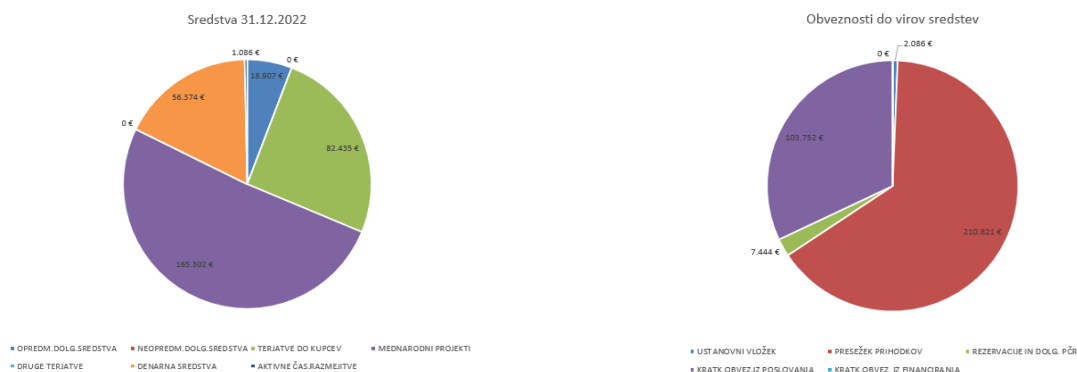
Sredstva in obveznosti do virov sredstev v bilanci stanja so že konec leta 2020 padla zaradi zaključka projekta tehnične pomoči ELENA z zadnjim prilivom v višini 607.500 € in vračilom kredita v isti višini ter z zaključkom nekaterih mednarodnih projektov in vračilom kredita za ta namen. Stanje se je nadaljevalo tudi v letu 2022, kjer je ob

manjšem obsegu mednarodnih projektov, kjer je ročnost sredstev od 6 do 12 mesecev, zavod pokrival svoje obveznosti brez črpanja kratkoročnega kredita.

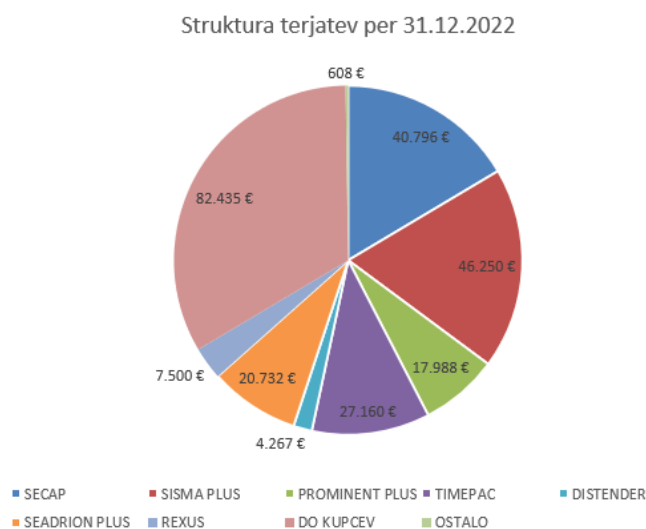
Tako znašajo **sredstva per 31.12.2022 = 324.104,04 €**, kar predstavlja 94% plana.

Dolgoročna sredstva 30.12.2022 znašajo 18.906,86 €, kratkoročna pa 304.111,28 €. Od tega kratkoročne terjatve iz poslovanja 247.737,57 €, od tega terjatve iz naslova EU projektov 165.302,17 €; terjatev do kupcev 82.435,40 €, denarna sredstva 56.373,71 € in časovne razmejitve 1.085,90 €.

Na virih sredstev znaša ustanovni vložek ustanoviteljice MO Nova Gorica 2.086 €, presežek prihodkov nad odhodki 210.821,27 €, rezervacije in dolgoročne PČR 7.443,85 €, kratkoročne obveznosti iz poslovanja 103.752,46 €, kratkoročne obveznosti iz financiranja pa 0,00 €.

Na mednarodnih projektih je bilo per 30.12.2022 stanje revolving kredita 0,00 € in kjer bi bilo, glede na stanje terjatev v višini 176.443,69 €, možno črpati še za 135.725,92 € kredita in kar predstavlja rezervo za bodoči denarni tok zavoda.

2. OPRAVLJENO DELO NA TRGU

Osnovno poslanstvo lokalnih energetskih agencij je izvajanje nalog energetskega upravljalca občin v smislu 29.a čl. EZ-1 na območju katerem delujejo.

Letni načrti za 2022 in realizacija do 31.12.2022:

št.	Vsebina	Datum podpisa	Veljavnost pogodbe	Višina letnih planov z DDV	Realizacija brez DDV	Realizacija z DDV
1	Pogodba št. 360-0001/2019-42 o izvajanju lokalnega energetskega koncepta Občine Ajdovščina	28.02.2022	31.12.2022	11.121,20 €	9.115,74 €	11.121,20 €
2	Naročilnica: Številka: 22-00549 Datum izdaje: 01.06.2022	1.06.2022	31.12.2022	3.867,40 €	3.170,00 €	3.867,40 €
3	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Bovec, št. 1/2012	21.06.2012	nedoločen čas	5.788,70 €	4.744,84 €	5.788,70 €
4	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Brda, št. 360-03/2012	27.02.2012	nedoločen čas	7.936,15 €	6.505,04 €	7.936,15 €
5	Pogodba o izvajanju energetskega lokalnega koncepta občine Cerklje, št. 360-0002/2015-4	1.04.2019	31.12.2022	5.212,86 €	4.272,84 €	5.212,86 €
6	Pogodba o izvajanju energetskega lokalnega koncepta občine Divača št. 360-0003/2011-14/1	8.01.2015	nedoločen čas	8.080,66 €	6.623,49 €	8.080,66 €
7	Pogodba o izvajanju energetskega lokalnega koncepta Hrpolje Kozina, št. 360-9/2014	31.12.2014	nedoločen čas	5.197,00 €	4.259,84 €	5.197,00 €
8	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Idrija, št. 09/2012	15.02.2012	nedoločen čas	10.258,05 €	8.408,24 €	10.258,05 €
9	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Ilirska Bistrica, št. 15/2012	v letu 2012	nedoločen čas	9.039,39 €	7.409,34 €	9.039,39 €
10	Pogodba o izvajanju lokalnega energetskega koncepta občine Izola in vzpostavitve energetskega knjigovodstva v 17 javnih stavbah in javne razsvetljave v občini Izola, št. 354-284/2014	22.12.2014	nedoločen čas	10.468,50 €	8.580,74 €	10.468,50 €
11	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Kanal ob Soči, št. 3606-0002/2012-1	3.02.2012	nedoločen čas	5.453,20 €	4.469,84 €	5.453,20 €
12	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Kobarid, št. 360-2/08	19.06.2012	nedoločen čas	7.195,36 €	5.897,84 €	7.195,36 €
13	Pogodba o izvajanju lokalnega energetskega koncepta občine Komen, št. 360-03/2019-1	3.03.2019	31.12.2022	5.672,80 €	4.649,84 €	5.672,80 €
14	Pogodba o izvajanju lokalnega energetskega koncepta Mestne občine Koper, št. 360-1/2013-2022	30.06.2022	31.12.2022	27.214,60 €	22.307,05 €	27.214,60 €
15	Pogodba o izvajanju Akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta občine Nova Gorica za leto 2022, št. 309-5/2022-9	20.04.2022	31.12.2022	18.202,40 €	14.820,00 €	18.080,40 €
16	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Miren Kostanjevica, št. 360-0001/2012-1	2.02.2012	nedoločen čas	6.146,16 €	5.037,84 €	6.146,16 €
17	Izvajanje aktivnosti iz področja LEK Občine Logatec (Številka naročilnice: 22122)	28.02.2022	31.12.2022	18.185,00 €	14.005,74 €	17.087,00 €
18	Pogodba o sodelovanju pri izvajanju Akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta Občine Piran, št. 360-19/2011 in Aneks k pogodbi o sodelovanju pri izvajanju Akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta Občine Piran, št. 360-19/2011	7.3.2013, aneks 23.2.2016	31.12.2017	0,00 €		0,00 €
19	Izvedba aktivnosti iz Lokalnega energetskega koncepta Občine Piran v letu 2020, Naročilnica št. 240/2020, Datum izdaje: 25.05.2020	25.05.2020	31.12.2020	0,00 €	0,00 €	0,00 €
20	Pogodba o izvajanju lokalnega energetskega koncepta Občine Pivka, št. 22-00184	18.10.2022	31.12.2026	5.899,72 €	4.835,84 €	5.899,72 €
21	Pogodba št. 3600-2/2020-4 o izvajanju lokalnega energetskega koncepta Občine Renče-Vogrsko	17.02.2020	nedoločen čas	5.380,00 €	4.409,84 €	5.380,00 €
22	Pogodba o izvajanju energetskega managementa občine Šempeter-Vrtojba, št. 36001-3/2012 in Aneks št.1 Občine Šempeter-Vrtojba	27.02.2012	nedoločen čas	6.939,16 €	5.687,84 €	6.939,16 €
23	Pogodba o izvajanju lokalnega energetskega koncepta Občine Tolmin za leta 2021/2022/2023, št. 430-0006/2021-12	26.03.2021	31.12.2023	10.424,15 €	8.544,39 €	10.424,15 €
EUR z DDV				193.682,51 €	157.756,16 €	192.462,51 €

Zavod je v letu 2022 za 24% presegel plan na trgu in tako pokril manko mednarodnih projektov. Največji delež predstavlja izvajanje nalog energetskega managerja v občinah, poleg tega pa je zavod pridobival tudi druge posle na trgu, kot je priprava vlog na razne javne razpise, energetski pregledi, investicijsko dokumentacijo,...

Velik poudarek je tudi na izdelavi novega ciklusa LEK-ov (Lokalnih Energetskih Konceptov) predvsem za občine, kjer že izvajamo naloge energetskega managerja in kjer bo večino dela in s tem tudi prihodkov v letu 2022 in 2023 (LEK Idrija, Log-Dragomer, Koper, Miren - Kostanjevica, Logatec, Izola, Kobarid, Kanal ob Soči, Ankaran).

PRIHODKI IZ POSLOVANJA V LETU 2022	PLAN	REALIZACIJA	% plana
AKTIVNOST	427.500,00 €	562.605,31 €	119,7%
izvajanje aktivnosti iz LEK (pogodbe EM)	150.000,00 €	159.406,16 €	106,3%
izdelava energetskih pregledov in drugih tehničnih pregledov	22.000,00 €	42.620,00 €	193,7%
izdelava investicijske dokumentacije	65.000,00 €	81.300,00 €	125,1%
priprava prijav na razpise za sofinanciranje	30.000,00 €	25.070,00 €	83,6%
druge storitve pri prijavah na razpise, poročanje	5.000,00 €	28.490,00 €	569,8%
priprava dokumentacije in svetovanje	5.000,00 €	37.960,00 €	759,2%
izdelava energetskih izkaznic	2.500,00 €	1.485,00 €	59,4%
izdelava LEK, SECAP in drugi strateški dokumenti	60.000,00 €	72.528,54 €	120,9%
izdelava projektne dokumentacije in strokovni nadzor	10.000,00 €	16.966,67 €	169,7%
ostale storitve	78.000,00 €	63.878,94 €	81,9%
izvajanja aktivnosti na zunanjih projektih	42.600,00 €	32.900,00 €	77,2%

V tabeli so prikazane vse tržne aktivnosti zavoda na podlagi katerih zavod izdaja račune in kar se v bilanci izkazuje skozi čiste prihodke iz prodaje.

Pri doseženi realizaciji je posebej za pohvaliti tehnično ekipo in ekipo, ki dela na investicijski dokumentaciji.

3. MEDNARODNI PROJEKTI

Zavod pridobiva tudi mednarodne projekte za izvajanje svojih nalog ter poslanstva, predvsem v občinah, kjer izvaja tudi naloge energetskega managerja. Stopnja sofinanciranja se v obdobju 2021 -2027 za izvajanje nacionalnih programov evropske kohezijske politike spreminja in bo v večini EU projektov znašala 80% upravičenih stroškov razen v primeru programa Obzorje 2020, kjer je upravičenost stroškov 100%. Neupravičene stroške si zavod pokriva iz naslova izvajanja tržnih dejavnosti in le deloma te pokrivajo sodelujoče občine, v kolikor gre npr. za opremo, ki jo koristijo občine ali konkretne dokumente za potrebe občin, katere bi morale sicer same 100% financirati. S tem zavod veliko doprinese svojim občinam.

Iz prejšnje evropske finančne perspektive 2007 – 2014 zavod beleži poslovne prihodke še iz projekta Alterenergy v višini 1.698,72 €, kjer gre za postopen odpis sredstev nabavljenih skozi ta projekt in v isti vrednosti odložene prihodke. Sredstva so bila na reverz predana sodelujočim občinam: Pivka, Divača, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba (4 polnilne postaje, 14 električnih koles in 4 električne skuterje) in katere bi zavod odprodal občinam, saj je preteklo 5 let od zaključka projekta. Ravno tako še ni odpisana oprema na projektu Nekteo SI-AT in so znašali odloženi prihodki v višini 4.893,00 €. Oprema Nekteo je bila tudi predana sodelujočim občinam: Občina Idrija, Občina Tolmin, Občina Cerklje, Občina Šempeter Vrtojba, Občina Renče Vogrsko, Občina Kanal ob Soči (6 informacijskih zaslonov za predstavitev energetske vzorčnih točk). Prejeta 85% subvencija se v prihodke prenaša glede na obračunane stroške amortizacije v posameznem letu in kar se v bilanci kaže na dolgoročnih časovnih razmejitvah.

V letu 2022 je zavod zaključil naslednje mednarodne projekte pretekle finančne perspektive (Sisma PLUS Program Mediteran, Prominent PLUS Program Mediteran, Seadriion PLUS Program Adrion ter VZ-TRAJNOST LAS v obsegu sonca).

Odperte terjatve ostajajo le na naslednjih projektih:

3.1. SECAP strateški SI-IT, Program SI-IT, ESRR sofinanciranja 85 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 460.000 €

Projekt SECAP je del programa Interreg Slovenija-Italija. Skupen izziv projekta je nuditi občinam partnerskih območij praktično podporo pri izvedbi trajnostnih energetskega politik in pri prilagajanju okoljskim spremembam, ki se ugotavljajo na prehodu iz Trajnostnega energetskega akcijskega načrta (SEAP) v Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebne spremembe (SECAP). Glavni cilj projekta je pomagati lokalnim operaterjem izboljšati sposobnost energetskega načrtovanja z osredotočenjem na energetske varčevanje, obnovljive vire, zmanjšanje emisij CO₂ in na omilitvene ukrepe, ki so povezani s podnebnimi spremembami.

Sprememba, ki jo uvajamo, izhaja iz strateškega čezmejni pristopa, s katerim bomo zagotovili hitre ukrepe za prilagajanje in skladnost med različnimi sektorji in ravni upravljanja. Namen tega je razumeti vplive podnebnih sprememb in razviti ter uvesti politike, da bi zagotovili optimalno raven prilagajanja z razvojem regionalnih in lokalnih strategij, ki bi bile skladne z nacionalnimi. Prisotnost slovenskih ministrstev (kot pridruženih partnerjev) in dežele FJK zagotavlja izmenjavo izbir z organi upravljanja ter usklajenost strategije z akcijskimi načrti ter z nacionalnimi in deželnimi razvojnimi politikami.

Rezultati projekta so: čezmejna enotna strategija, ki bo zagotovila prehod v zeleno gospodarstvo in zagotavljala nove priložnosti zaposlitve; izobraževalni tečaji za občine in ozaveščanje javnosti; prehod iz nekaterih Trajnostnih energetskega akcijskega načrta (SEAP) v Akcijski načrt za trajnostno energijo in podnebne spremembe (SECAP); druge pilotne aktivnosti za opredelitev metodologij za SECAP, ki bodo prilagojene lokalnim potrebam ter majhne infrastrukturne investicije, namenjene spremljanju emisij v ozračje in energetske porabi, ter kot primeri dobre prakse.

GOLEA je skozi projekt izdelala SECAP – Energetsko podnebni akcijski načrt za MO Koper, MO Nova Gorica, Idrija in Ajdovščina. Ter nudila strokovno pomoč pri izdelavi SECAP Pivka in Log-Dragomer od skupaj 8 izdelanih SECAP-ov skozi projekt.

Na podlagi izdelanih SECAP Nova Gorica, Ajdovščina in Idrija je GOLEA tudi uspešno izpolnila in oddala vprašalnik za pridružitve Severno Primorske (Goriške) razvojne regije EU misiji Prilagajanja podnebnim spremembam in s tem dala občinam v regiji nov izziv.

Žal partnerji projekta SECAP niso bili zainteresirani, da bi s projektom nadaljevali na področju prilagajanja podnebnim spremembam na novem strateškem projektu programa SI-IT v novem programskem obdobju.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 40.796,09 €

3.2. PROMINENT PLUS, Program Mediteran, ESRR sofinanciranja 85 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 37.050,00 €

GOLEA sodeluje kot eden izmed projektnih partnerjev pri projektu PROMINENT PLUS (Public procurement of innovation boosting green growth in MED area PLUS), ki je sofinanciran iz programa Interreg MED. Cilj projekta PROMINENT PLUS je uspešno prenesti izkušnje in znanje, pridobljeno v okviru predhodnega projekta PROMINENT MED, ki je bil osredotočen na inovativno javno naročanje in je potekal v štirih MED

državah (Italiji, Španiji, Portugalskem, Franciji in Hrvaški), kjer imajo tudi primere dobrih praks.

V projektu PROMINENT PLUS so poleg držav iz predhodnega projekta vključene še tri nove MED države/regije (Slovenija, Grčija ter Bosna in Hercegovina), kamor se bo preneslo pridobljeno znanje in dobre prakse v PROMINENT MED projektu. Namen PROMINENT PLUS je tudi povečati vključevanje inovativnih MSP in zagonskih podjetij (preko transnacionalnih inovativnih grozdov) v javna naročila z uporabo javnih naročil inovacij (predkomercialna naročila/ javna naročila inovacij) tudi v Sloveniji, Grčiji ter Bosni in Hercegovini.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 17.988,36 €

3.3. SISMA PLUS, Program Mediteran, ESRR sofinanciranja 85 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 96.478,50 €

Projekt SISMA PLUS je nadaljevanje zaključenega projekta SISMA, ki se je izvajal v letih 2016-2018.

Cilj projekta SISMA PLUS je prenos orodja "SET - Subsidy Evaluation Tool" po širšem območju MED držav. Orodje SET omogoča vrednotenje z energetskega in finančnega vidika za določitev ukrepov za varčevanje z energijo v javnih stavbah in določitev minimalnega zneska javnih subvencij, ki je potreben za zagotovitev izvedljivih projektov celovite energetske sanacije.

Orodje SET bo prispevalo k izboljšanju tehničnega znanja lokalne javne uprave in h krepitvi zaupanja v inovativne finančne sheme. Orodje vključuje vnaprej pripravljene preglednice, priročnike in izobraževalni material, ki je na voljo v 7-ih jezikih.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 46.250,14 €

3.4. TIMEPACK, Program Obzorje 2020, ESRR sofinanciranja 100 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 114.250,00 €

Projekt TIMEPAC prispeva k izboljšanju obstoječih postopkov energetskega certificiranja, s spodbujanjem prehoda od enotnega statičnega certificiranja k bolj celostnemu in dinamičnemu pristopu, ki upošteva: a) podatke, izdelane v celotnem postopku certificiranja energetske učinkovitosti, od njihovega pridobivanja do hranjenja, od analize in uporabe, v celotnem življenjskem ciklu stavbe, od njenega načrtovanja do gradnje in obratovanja b) stavbe kot del grajenega okolja, ki je povezana z distribucijskimi in transportnimi električnimi omrežji in c) stavbe kot dinamične entitete, ki se skozi čas neprestano spreminja.

TIMEPAC bo predstavil možnost združevanja podatkov iz EPC z drugimi viri podatkov, za zagotavljanje bolj učinkovitega in zanesljivega certificiranja. Nove metode in orodja za izboljšanje sedanjih praks certificiranja bodo razvite v petih scenarijih uporabe, ki bodo potrjene v štirih demonstracijskih scenarijih znotraj šestih evropskih držav: Avstriji, Hrvaški, Cipru, Italiji, Sloveniji in Španiji. Rezultati bodo uporabljeni kot gradivo za nadaljnje izobraževanje strokovnjakov, vključenih v postopke certificiranja na celotnem območju Evrope. Spletna platforma bo zagotovila dostop do gradiv za usposabljanje in tečajeve, ki se izvajajo znotraj različnih kontekstov

(na kraju samem, na spletu ali kombinirano). Akademija TIMEPAC bo nadalje razvijala in uporabljala inovativne metode in orodja za izboljšanje EPC ter gradivo za usposabljanje, ki bo razvito v projektu.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 27.160,00 €

3.5. DISTENDER - Razvoj strategij na podlagi vključevanja blaženja, prilagajanja in ocene tveganja zaradi podnebnih sprememb, Program Obzorje 2020, ESRR sofinanciranja 100 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 23.125,00 €

DISTENDER konzorcij sestavlja 31 partnerjev, od tega je enajst partnerjev, ki bodo nastopili kot pilotni partnerji za “preizkušanje oziroma testiranje” rezultatov projekta (modelov, orodij, prilagajanje na posebnosti pilotnega partnerja, itd.). Projekt Distender je financiran s strani Obzorje 2020.

Projekt DISTENDER (Razvoj strategij na podlagi vključevanja blaženja, prilagajanja in ocene tveganja na podnebne spremembe) bo zagotovil strategije pripravljene na podlagi metodologije, ki vodi do integriranja blažitvenih in prilagoditvenih strategij na podnebne sprememb z različnimi participativnimi pristopi, ki se osredotočajo na vplive in tveganja zaradi podnebnih sprememb. Strategije bodo podprte s kvantitativno in kvalitativno analizo, ki temelji na razumevanju interakcij, sinergij in kompromisov pri odločanju glede ukrepov zaradi podnebnih sprememb.

V sklopu projekta DISTENDER bo razvit niz kvalitativnih in kvantitativnih socialno-ekonomskih in podnebnih scenarijev z več dejavniki s pomočjo participativnega procesa, ki združuje znanje od spodaj navzgor in lokalno pomembne gonilnike z informacijami od zgoraj navzdol.

Razvit bo komplet orodij za modeliranje ocene učinka na več nivojih in med sektorsko z namenom analize zapletenih interakcij med sektorji (podnebni vplivi, kmetijstvo, gozdarstvo in upravljanje z zemljo, planiranje rabe tal, biodiverziteta, mestna infrastruktura, transport, finance, energija, zdravje in življenjski slog), vključno z okvirom ekonomske ocene. Celostni pristopi k blaženju in prilagajanju morajo biti prilagojeni razmeram, specifičnim za obravnavano območje, kar zahteva prilagajanje in participativno načrtovanje. Po vzpostavitvi testnih modelov (metodologij in orodij), bodo ti testirani regionalno in lokalno, najprej na 6 lokacija po EU (osrednji testni primeri) ter nato še na 5 lokacijah (sledilci). Raznolikost testnih primerov bo zagotovila končne rezultate (metodologija, modeli in orodja), ki bodo popolnoma kvalificirani in bodo zagotovili njihovo visoko ponovljivost.

To je inovativen projekt, ki združuje tri ključne koncepte: navzkrižno merilo, integracijo/usklajevanje in preverjanje robustnosti “sistema”. Metodologije in orodja

predstavljajo presek izzivov, ki jih predstavljata prilagajanje in blaženje na podnebne spremembe.

Projekt DISTENDER bo na podlagi pridobljenih znanj ponudil sistem za podporo odločanju (Decision - supporting system - DSS model), ki bo vključeval smernice, priročnike, orodja, enostavna za uporabo in izkušnje pridobljene preko testnih primerov v projektu. V Sloveniji bo preko projektnega partnerja GOLEA nastopila Mestna občina Nova Gorica kot eden izmed sledilcev za testne primere.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 4.267,35 €

3.6. SEADRION PLUS, Program Adrion, ESRR sofinanciranja 85 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 22.805,00 €.

Projekt SEADRION PLUS je nadgradnja projekta Seadrion v smislu kapitalizacije in diseminacije rezultatov doseženih v projektu Seadrion, projekt traja 6 mesecev.

SEADRION podpira razvoj in vpeljavo energetske učinkovitih inovacijskih sistemov - toplotnih črpalk - na regionalnem/lokalnem nivoju, s ciljem zmanjšanja izpustov CO₂. Glavni cilj projekta je identifikacija koristi in ovir, ki so povezane z uporabo tovrstne tehnologije in izbor sistemov toplotnih črpalk, ki bodo omogočali izrabo morske vode na najboljši možen način, kar bo posredno prispevalo k energetske samozadostnosti stavb, neodvisno od fosilnih goriv.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 20.731,00 €

3.7. REXUS, Program Obzorje 2020, ESRR sofinanciranja 100 % upravičenih stroškov, proračun GOLEA 53.000,00 €

Cilj Rexusa je razviti in preizkusiti znanje in orodja za lažji prehod od NEXUS razmišljanja k NEXUS udejanjenju. Zavedanje o dinamični soodvisnosti med vodnim, energetske in prehranbenim sektorjem se je v zadnjih letih povečalo, skupaj s spoznanjem, da zgolj sektorska stališča ne morejo voditi do trajnostnih rešitev. Naraščajoče povpraševanje po virih, ustvarja kompromise, ki so zapleteni zaradi vpliva podnebnih sprememb. Pristop Nexus Voda-Energija-Hrana je močan koncept za obravnavo medsebojnih odnosov sistemov virov in premik k boljšemu usklajevanju in izkoriščanju naravnih virov, ob upoštevanju obstoječih kompromisov in premikov v smeri sinergij.

Namen projekta Rexus je zapolniti vrzel med znanostjo in politiko ter preiti od razmišljanja Nexusa k delovanju Nexusa. Združuje znanstvena orodja in integrirano vizijo, potrebno za analizo dejanskih razmer, vključno s trenji in podnebnimi tveganji. Z uporabo systemskega dinamičnega modeliranja oblikuje trajnostne in izvedljive rešitve, usmerjene v prihodnost, ki povečujejo odpornost med sektorji. Te rešitve bodo jasno prikazane, in bodo tvorile osnovo za v prihodnost usmerjeno in participativno odločanje.

Projekt vključuje tudi 5 pilotnih območji: Spodnji Danube (Romunija/Bolgarija/Srbija), Isonzo/Soča (Italija/Slovenija), Nima (Kolumbija), Peninsular (Španija) in Pinios (Grčija). Pilotna območja bodo zagotovila "polygon" za integracijo metod, vključno s tematskim biofizikalnim modeliranjem z uporabo opazovanja Zemlje, vrednotenja okoljskih stroškov, naravnega kapitala in izračuna ogljika, kot orodja za raziskovanje izzivov, specifičnih za posamezne primere. Kot odgovor na te izzive bodo za te regionalne in čezmejne sisteme načrtovani ukrepi prilagajanja, ki temeljijo na ekosistemu. Cilj je razviti skupne vizije in prilagodljive strategije upravljanja Nexusa za informiranje pri oblikovanju politik.

Stanje zahtevkov in certifikatov per 31.12.2022: 7.500,00 €

Skupaj znašajo terjatve iz naslova mednarodnih projektov per 31.12.2022 **165.302,17 €**, kar predstavlja povprečno 91% sofinanciranje izvedenih aktivnosti. Ne-sofinancirani delež mora zavod pokrivati iz presežkov prihodkov nad odhodki na tržnem delu. Na osnovi zastave terjatev lahko iz tega naslova črpa okvirni kratkoročni kredit v razmerju 1 : 1,2 pri Novi KBM, maksimalni znesek kredita znaša 500.000 €.

Po strukturi stroškov so skupaj bruto zneski na mednarodnih projektih v letu 2022 znašali:

projekti 2022	jan.22	feb.22	mar.22	apr.22	maj.22	jun.22	jul.22	avg.22	sep.22	okt.22	nov.22	dec.22	REALEN PLAN 2022
Per Categoria													
Staff costs	12.734,98 €	12.735,98 €	19.711,43 €	19.712,43 €	17.607,50 €	15.431,30 €	9.030,00 €	9.030,00 €	5.229,17 €	5.229,17 €	5.229,17 €	16.791,67 €	82.369,18 €
Office and admin. 15% staff costs	2.105,00 €	1.742,65 €	1.742,80 €	1.742,95 €	1.427,21 €	1.427,21 €	513,89 €	513,89 €	513,89 €	513,89 €	513,89 €	513,89 €	13.271,14 €
Travel and accomodation	1.200,00 €	1.200,00 €	5.100,00 €	1.600,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	1.200,00 €	18.700,00 €
External expertise and services	250,00 €	250,00 €	12.810,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	250,00 €	15.560,00 €
Equipment	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
Infrastructure and works expenditures	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
Total	16.289,98 €	15.928,63 €	39.364,23 €	23.305,38 €	20.484,71 €	18.308,51 €	10.993,89 €	10.993,89 €	7.193,06 €	7.193,06 €	7.193,06 €	18.755,56 €	129.900,32 €

Administrativni stroški se obračunavajo v višini 15% stroškov osebja, razen v primeru Obzorje 2020, v višini 25%.

Ne glede na to, da je bil v zadnjem času zavod neuspešen na nekaterih prijavah mednarodnih projektov, še vedno pripravlja nove projektne predloge za naslednjo finančno perspektivo. Skupaj s projektnimi partnerji smo tako oddali še štiri projektne predloge: 3 na programu LIFE (EC BOOSTER, Green Brown, Solar Value Chain) in 1 na programu Interreg Evro-MED (CoopAdapt), v pripravi pa so tudi novi projektni predlogi na pričakovanih novih pozivih.

Zavod je, poleg izvajanja tekočih EU projektov, v letu 2022 sodeloval tudi pri pripravi osmih novih prijav EU projektov, kjer je bilo predvidenih 1.287.883 EUR v skupni vrednosti za aktivnosti GOLEA. Štirje projekti niso bili potrjeni s strani EU, v letu 2023 čakamo na rezultate še za ostale projekte: 4 na programu LIFE (EC BOOSTER, Green Brown, Solar Value Chain, Finround) in 1 na programu Interreg Evro-MED (CoopAdapt), skupaj 5 projektov. V pripravi pa so tudi novi projektni predlogi na pričakovanih novih pozivih (Ita/Slo program, Slo/Hr program, CE program, Alpine Space program, itd.).

4. ZAKLJUČKI

Agencija GOLEA se je v zadnjih letih uveljavila kot energetska upravljalec velike večine primorskih občin. S svojimi inovativnimi pristopi pri izvajanju in vodenju projektov trajnostne energije pa tudi širše v slovenskem in evropskem prostoru.

V obdobju 1.1. – 31.12.2022 je zavod, navkljub težjemu delovanju zaradi zaključka nekaterih EU projektov in s tem manjšemu obsegu del na tem področju, sledil poslovnemu planu za leto 2022 in dosegel planirano realizacijo in uspešno zaključil poslovno leto.

Glede na sprejem NEPN – Nacionalni Energetski in Podnebni Načrt, se je odprl tudi nov cikel izdelave LEK-ov, Lokalnih Energetskih Konceptov občin, kjer LEK MO Nova Gorica predstavlja referenco na nacionalnem nivoju, saj je kot eden prvih izdelan po novem Pravilniku LEK. V izdelavi so že novi LEK-i: MO Koper, Idrija, Miren-Kostanjevica, Kanal ob Soči, Log-Dragomer, Logatec, Izola, Ajdovščina, Kobarid in Ankaran. Z nekaterimi občinami pa se še dogovarjamo oziroma poteka postopek zbiranja ponudb.

Ob izdelavi LEK-ov pa so bili izdelani tudi SECAP-i kot evropsko primerljivi dokumenti. Skozi strateški projekt SECAP čezmejnega programa SI – IT je GOLEA izdelala naslednje SECAP-e: Idrija, Ajdovščina, Koper in Nova Gorica na podlagi katerih se je Severno Primorska (Goriška) razvojna regija pridružila EU Misiji prilagajanja podnebnim spremembam, kot nov izziv regiji.

Glede na pridobljene izkušnje zavod GOLEA skupaj z nekaterimi občinami že pripravlja projekte energetskih skupnostih, kjer so prvi pilotni projekti že realizirani in preko katerih bomo povečali samooskrbo v regiji z lokalnimi obnovljivimi viri energije ter članom znižali stroške za energijo. Ravno tako skupaj z nekaterimi občinami tudi že pripravljamo nove projekte, katere bomo prijavljali na razpise iz naslova NOO ter nove razpise EKP 2021-27 katere pričakujemo v drugi polovici leta 2023.

Pripravil:

Rajko Leban, univ.dipl.inž.str.

Direktor GOLEA

